

CONVENANT IN HET KADER VAN HET NATIONAAL ANTENNEBELEID
INZAKE VERGUNNINGVRIJE
ANTENNE-INSTALLATIES VOOR MOBIELE TELECOMMUNICATIE

11 juni 2002

PARTIJEN:

(1) **De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat**, mevrouw J.M. de Vries en **de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer**, de heer J.P. Pronk, te dezen handelend in hun hoedanigheid van vertegenwoordiger van **de Staat der Nederlanden**, waarvan de zetel is gevestigd te 's-Gravenhage, en in hun hoedanigheid van bestuursorgaan, hierna te noemen "**Rijksoverheid**";

en

(2) de vereniging **Vereniging van Nederlandse Gemeenten**, gevestigd te 's-Gravenhage, te dezen vertegenwoordigd door [ ], hierna te noemen "**VNG**";

en

(3) de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Ben Nederland B.V.**, gevestigd te 's-Gravenhage, te dezen vertegenwoordigd door [ ];

(4) de naamloze vennootschap **Dutchtone N.V.**, gevestigd te 's-Gravenhage, te dezen vertegenwoordigd door [ ];

(5) de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **KPN Mobile The Netherlands B.V.**, gevestigd te 's-Gravenhage, te dezen vertegenwoordigd door [ ];

(6) de naamloze vennootschap **Vodafone Libertel N.V.**, gevestigd te Maastricht, te dezen vertegenwoordigd door [ ];

(7) de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **O2 (Netherlands) B.V.**, gevestigd te Amsterdam zuidoost, te dezen vertegenwoordigd door [ ];

de Partijen 3 tot en met 7 hierna ieder afzonderlijk te noemen "**Operator**"; en

de Partijen 3 tot en met 7 gezamenlijk te noemen "**de Operators**"; en

één of meer Partijen uit de hiervoor genoemde groep Partijen 3 tot en met 7 hierna te noemen "**de (betrokken) Operator(s)**";

IN AANMERKING NEMENDE DAT:

- (a) aan ieder van de Operators een of meerdere IMT 2000 (UMTS), GSM en/of DCS-1800 vergunning(en) is verleend voor het gebruik van frequentieruimte ten behoeve van mobiele telecommunicatie;
- (b) ten behoeve van het gebruik van deze vergunningen door ieder van de Operators in Nederland een netwerk van antenne-installaties tot stand gebracht moet worden;
- (c) een belangrijk deel van de benodigde antenne-installaties een hoogte zal hebben van vijf meter of minder en zullen worden geplaatst op bouwwerken op een hoogte van negen meter of meer boven maaiveld;
- (d) de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat de nota Nationaal Antennebeleid (TK 2000 – 2001, 27 561, nr. 2) tot stand heeft gebracht, volgens welke nota het doel van het Nationaal Antennebeleid is het binnen duidelijke kaders van volksgezondheid, leefmilieu en veiligheid stimuleren en faciliteren van voldoende ruimte voor antenneopstelpunten;
- (e) de verantwoordelijkheden en belangen van de bij het Nationaal Antennebeleid betrokken partijen in de nota Nationaal Antennebeleid zijn omschreven;
- (f) volgens de nota Nationaal Antennebeleid het kabinet het beleidsvoornemen heeft om onder voorwaarden antenne-installaties met een hoogte van vijf meter of minder op te nemen in de lijst van bouwwerken waarvoor geen vergunning nodig is in de zin van de Woningwet;
- (g) één van de voorwaarden waaronder de sub (f) genoemde vergunningvrijheid kan worden gerealiseerd, is dat eerst tussen onder meer VNG, de Operators en de Rijksoverheid een convenant tot stand komt met de in de nota Nationaal Antennebeleid genoemde inhoud;
- (h) de in het convenant opgenomen regelingen in de toekomst geheel of gedeeltelijk kunnen worden vervangen door publiekrechtelijke regelgeving;
- (i) de Nederlandse mededingingsautoriteit bij brief van 10 januari 2002 heeft aangegeven geen mededingingsrechtelijke bezwaren tegen vaststelling van het Convenant te zien;
- (j) de regeling in dit Convenant omtrent blootstellingslimieten op 12 maart 2002 is gemeld aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen (notificatienummer 2002/116/NL) ter voldoening aan richtlijn 98/34/EG;
- (k) Partijen zich in het kader van de uitvoering van het Nationaal Antennebeleid zullen inspannen zo effectief mogelijk samen te werken op het gebied van voorlichting van en

informatievoorziening aan derden, en in het bijzonder aan bewoners, over alle aspecten verbonden aan antenne-installaties voor mobiele telecommunicatie. VNG zal daarbij zorgdragen voor voorlichting en informatievoorziening aan gemeenten ten behoeve van de ontwikkeling van gemeentelijk antennebeleid. Partijen zullen over deze voorlichting en informatievoorziening nadere afspraken maken en vastleggen in een werkdocument. In dit werkdocument zal worden ingegaan op onder meer: taakafbakening, verantwoordelijkheden en afstemming tussen Partijen, alsmede een klachtenregeling voor derden.

KOMEN OVEREEN ALS VOLGT:

Artikel 1 Definities

1.1	Algemeen publiek:	personen voor wie niet op grond van wet- en regelgeving een toepasselijk maximaal niveau van blootstelling aan elektromagnetische velden in het kader van de uitoefening van hun beroep of bedrijf geldt;
1.2	Antenne-installatie:	een Vergunningvrije antenne-installatie of een Vergunningplichtige antenne-installatie;
1.3	Bewoner:	een natuurlijk persoon die een zakelijk recht of huurovereenkomst heeft ter zake van een woning, niet zijnde een Dienstwoning, die deel uit maakt van een Woongebouw;
1.4	Convenant:	deze overeenkomst;
1.5	Dienstwoning:	een woning, die door een werkgever ter beschikking van een werknemer is gesteld met het oog op de aard van de door hem te verrichten arbeid en waarvan het bewonen behoort tot de voor de werknemer uit zijn dienstverband voortvloeiende verplichtingen;
1.6	Eigenaar:	de eigenaar van of beperkt gerechtigde tot een onroerende zaak waarop of waaraan beoogd wordt een Antenne-installatie te plaatsen;
1.7	Gebouwcontour:	het dakoppervlak van een gebouw ter hoogte van de dakbedekking alsmede de buitenkant van de gevels, onder het niveau van het betreffende dakoppervlak, voorzover zich direct aansluitend ruimtes met vrij toegankelijke plaatsen bevinden;

- 1.8 Partij: ieder van de partijen bij dit Convenant;
- 1.9 Plaatsingsplan: een door Operator(s) gezamenlijk opgesteld plan, inclusief bijlagen, als bedoeld in artikel 3;
- 1.10 Referentieniveaus: de in tabel 2 van Bijlage III van de Europese Aanbeveling van 12 juli 1999 betreffende de beperking van blootstelling van de bevolking aan elektromagnetische velden van 0 Hz – 300 GHz (1999/519/EG) opgenomen waarden met in achtneming van Bijlage IV (Bijlage 5);
- 1.11 Teller: onafhankelijk gecertificeerd administratiebureau, ingevolge artikel 5 belast met de verzending, ontvangst, telling en bewaring van de antwoordformulieren;
- 1.12 Vergunningvrije antenne-installatie: een antenne-installatie voor mobiele telecommunicatie, bestaande uit antenne('s), antennedragers, bedrading en apparatuur of techniekkast(en) met bijbehorende bevestigingsconstructie, welke ingevolge de Woningwet zonder bouwvergunning mag worden opgericht;
- 1.13 Vergunningplichtige antenne-installatie: een antenne-installatie voor mobiele telecommunicatie, bestaande uit antenne('s), antennedragers, bedrading en apparatuur of techniekkast(en) met bijbehorende bevestigingsconstructie, voor de oprichting waarvan ingevolge de Woningwet een bouwvergunning is vereist;
- 1.14 Vrij toegankelijke plaats: elke locatie waartoe het Algemeen publiek toegang heeft, inclusief woningen, dakterrassen, balkons en vergelijkbare bij woningen behorende locaties;
- 1.15 Werkdag: een kalenderdag welke niet is een zaterdag, zondag of een algemeen erkende feestdag dan wel een met een algemene feestdag gelijkgestelde dag ingevolge de Algemene Termijnenwet;
- 1.16 Woongebouw: een gebouw waarvan ten minste één woning, niet zijnde een Dienstwoning, deel uit maakt ter zake van welke woning een natuurlijk persoon een huurovereenkomst heeft;

- 1.17 Zoekgebied: een gebied waarbinnen een Antenne-installatie volgens de planning van de betreffende Operator zal worden geplaatst als bedoeld in artikel 3.3.2.

Artikel 2 Doelstelling

- 2.1 Dit Convenant heeft tot doel invulling te geven aan het Nationaal Antennebeleid en de voorwaarden vast te leggen waaronder antenne-installaties met een hoogte van vijf meter of minder worden opgenomen in de lijst van bouwwerken waarvoor geen vergunning nodig is in de zin van de Woningwet. De voorwaarden als hiervoor bedoeld hebben in ieder geval betrekking op:
- (i) de optimale samenwerking tussen Operators;
  - (ii) het opstellen van een Plaatsingsplan en de bespreking hiervan met de gemeenten;
  - (iii) de visuele inpasbaarheid van Vergunningvrije antenne-installaties;
  - (iv) het instemmingsrecht van Bewoners bij plaatsing van een Vergunningvrije antenne-installatie op een Woongebouw en de daarbij gehanteerde instemmingsprocedure; en
  - (v) de blootstellingslimieten van Vergunningvrije antenne-installaties.
- 2.2 De Rijksoverheid spant zich in te bevorderen dat het in het convenant geregelde, al dan niet in gewijzigde vorm, vastgelegd wordt in wet- en regelgeving.

Artikel 3 Plaatsingsplan

- 3.1 De Operator(s) die het voornemen hebben Vergunningvrije antenne-installaties te plaatsen stellen met betrekking tot de gemeente op wier grondgebied de betrokken Operators (één of meer) Vergunningvrije antenne-installaties wensen te plaatsen, op basis van de eigen planning van iedere betrokken Operator, één gezamenlijk Plaatsingsplan op. Het Plaatsingsplan heeft betrekking op het gehele grondgebied van de gemeente, tenzij de betreffende gemeente schriftelijk instemt met het gebruik van verschillende Plaatsingsplannen met betrekking tot verschillende delen van haar grondgebied. De Operators verbinden zich bij de opstelling van het Plaatsingsplan tot het volgende:
- (i) Ieder van de Operators die wil overgaan tot plaatsing van nieuwe Vergunningvrije antenne-installatie(s) stelt de andere Operators hiervan schriftelijk op de hoogte en verzoekt hen deel te nemen aan het opstellen van een gezamenlijk Plaatsingsplan; en

- (ii) indien een Operator niet binnen een termijn van 20 Werkdagen na datum van ontvangst van de sub i. genoemde mededeling schriftelijk kenbaar maakt dat zij wil deelnemen aan de opstelling van het Plaatsingsplan, staat vast dat voor de periode dat het Plaatsingsplan geldig is er door de betreffende Operator(s) geen nieuwe Vergunningvrije antenne-installaties geplaatst worden in het door het Plaatsingsplan bestreken gebied, met inachtneming van het bepaalde in art. 3.4.6.
- 3.2 Doel van het Plaatsingsplan is om de betreffende gemeente, ten behoeve van de tussen de gemeente en betrokken Operators ingevolge dit Convenant te houden bespreking(en), te informeren over de gebieden waar de betrokken Operators tijdens de planperiode Vergunningvrije antenne-installaties wensen te plaatsen alsmede om, voor zover toepasselijk, ten opzichte van de gemeente de noodzaak tot plaatsing van geplande Vergunningvrije antenne-installaties op Woongebouwen binnen haar grondgebied aannemelijk te maken. Ten behoeve van het overzicht voor gemeenten over het totaal aantal Antenne-installaties, worden bestaande en geplande Antenne-installaties tevens in het Plaatsingsplan aangegeven.
- 3.3 Een Plaatsingsplan voldoet aan de volgende eisen:
- 3.3.1 Het Plaatsingsplan bevat een voldoende duidelijke kaart van het grondgebied waarop het Plaatsingsplan betrekking heeft. Op deze kaart zijn reeds bestaande Vergunningvrije antenne-installaties (bijvoorbeeld op basis van een eerder Plaatsingsplan) als zodanig gemarkeerd aangegeven. Voorts zijn zo veel mogelijk de exacte locaties voor geplande Vergunningvrije antenne-installaties als zodanig gemarkeerd aangegeven. Voorts bevat het Plaatsingsplan per Vergunningvrije antenne-installatie ten minste de gegevens genoemd in Bijlage 1. De locaties van reeds bestaande en geplande Vergunningplichtige antennes worden ter informatie in het Plaatsingsplan als zodanig gemarkeerd aangegeven;
  - 3.3.2 Uitsluitend voor zover de exacte locatie voor een geplande Vergunningvrije antenne-installatie ten tijde van het opstellen van het Plaatsingsplan redelijkerwijs nog niet aan de Operator wiens Vergunningvrije antenne-installatie het betreft bekend kan zijn, wordt het gebied waarin deze Vergunningvrije antenne-installatie volgens de planning van de betreffende Operator zal worden geplaatst, op de in artikel 3.3.1 genoemde kaart aangeduid door middel van een Zoekgebied. Een Zoekgebied bestrijkt een, met het oog op het aantal reeds aanwezige antenne-installaties alsmede de in de planningsperiode als bedoeld in artikel 3.3.5 naar verwachting redelijkerwijs benodigde capaciteit, zo klein mogelijk gebied waarbinnen de geplande Vergunningvrije antenne-installatie ingevolge de radiotechnische plannen voor mobiele telecommunicatie van de betreffende Operator binnen bouwtechnische randvoorwaarden moet worden geplaatst. Ter informatie worden in het

Plaatsingsplan de gebieden waarin geplande Vergunningplichtige antenne-installaties zullen worden geplaatst door middel van zo klein mogelijke Zoekgebieden aangegeven, voor zover de exacte locatie daarvan ten tijde van het opstellen van het Plaatsingsplan redelijkerwijs nog niet aan de betrokken Operators bekend kan zijn. Per Zoekgebied wordt zo veel mogelijk gemarkeerd of het een Vergunningvrije antenne-installatie dan wel een Vergunningplichtige antenne-installatie betreft;

3.3.3 Voor zover in het Plaatsingsplan wordt voorzien in plaatsing van een geplande Vergunningvrije antenne-installatie op of aan een Woongebouw, wordt in het Plaatsingsplan door de Operator wiens Vergunningvrije antenne-installatie het betreft aan de gemeente aannemelijk gemaakt dat plaatsing van deze Vergunningvrije antenne-installatie op of aan het betreffende Woongebouw noodzakelijk is. Plaatsing van een geplande Vergunningvrije antenne-installatie op of aan een Woongebouw wordt slechts dan noodzakelijk geacht wanneer:

- (i) geen alternatieve locatie voor de plaatsing van de Vergunningvrije antenne-installatie aanwezig is waarmee voldoende dekking, capaciteit en kwaliteit van het netwerk van de betreffende Operator kan worden verkregen, waardoor plaatsing op of aan een Woongebouw onvermijdelijk is. Hieronder is begrepen een situatie waarin de Eigenaren van de omliggende in aanmerking komende locaties niet bereid zijn plaatsing van de Vergunningvrije antenne-installatie op of aan hun locatie tegen een redelijke vergoeding toe te staan; of
- (ii) plaatsing van een Vergunningvrije antenne-installatie op of aan een Woongebouw leidt tot plaatsing van minder antenne-installaties in totaal.

De noodzaak van plaatsing van een geplande Vergunningvrije antenne-installatie op of aan een Woongebouw wordt door de betreffende Operator in het Plaatsingsplan onderbouwd. Indien de noodzaak bestaat op de grond genoemd in dit artikel sub (i), bestaat deze onderbouwing in ieder geval uit de gegevens met betrekking tot de betreffende Vergunningvrije antenne-installatie genoemd in Bijlage 2 alsmede, voor zover toepasselijk, informatie over de beletselen voor plaatsing van de Vergunningvrije antenne-installatie op of aan alternatieve locaties die geen Woongebouw zijn. Indien de noodzaak bestaat op de grond genoemd in dit artikel sub (ii), bestaat deze onderbouwing in ieder geval uit informatie over het totaal aantal te plaatsen Antenne-installaties alsmede de redenen waarom en de hoeveelheid waarmee dit totaal aantal door plaatsing van de Vergunningvrije antenne-installatie op of aan een Woongebouw wordt gereduceerd. Voor zover in het Plaatsingsplan wordt voorzien in plaatsing van een geplande Vergunningvrije antenne-installatie in een Zoekgebied, vindt oprichting van deze Vergunningvrije

antenne-installatie binnen dit Zoekgebied slechts op of aan een Woongebouw plaats met inachtneming van het bepaalde in artikel 3.6;

- 3.3.4 In het Plaatsingsplan wordt, met inachtneming van het hieromtrent bij of krachtens de Telecommunicatiewet bepaalde, zo veel mogelijk voorzien in medegebruik door de betrokken Operators van antenne-opstelpunten, zoals bedoeld in de Telecommunicatiewet;
- 3.3.5 Het Plaatsingsplan geldt voor een tussen de betrokken Operators en de betreffende gemeente schriftelijk overeengekomen periode; indien de betrokken Operators en gemeente niet tot overeenstemming omtrent de periode komen geldt het Plaatsingsplan voor een periode van een jaar;
- 3.3.6 In het Plaatsingsplan zijn de postadressen van de betrokken Operators vermeld. Bovendien is een centraal postadres vermeld. Berichten aan de betrokken Operators ingevolge dit artikel kunnen door de gemeente in ieder geval worden gericht aan dit centrale postadres.
- 3.4 a. Alvorens één of meer Vergunningvrije antenne-installaties op het grondgebied van een gemeente worden opgericht, zenden de betrokken Operators het Plaatsingsplan per post met bericht van ontvangst aan de betreffende gemeente. Deze Operators zullen ten aanzien van het Plaatsingsplan de procedure als bepaald in artikel 3.4.1 tot en met 3.4.7 toepassen, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 3.1 tot en met 3.3.
- b. VNG zal aan haar leden aanbevelen dat door gemeenten ten aanzien van Plaatsingsplannen de procedure als bepaald in de artikelen 3.4.1 tot en met 3.4.7, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 3.1 tot en met 3.3, wordt toegepast.
- 3.4.1 Binnen vijftien Werkdagen na de datum van ontvangst van het Plaatsingsplan door de betreffende gemeente, bericht de gemeente per post met bericht van ontvangst aan de betrokken Operators of zij het door haar ontvangen Plaatsingsplan met deze Operators wenst te bespreken. Indien de gemeente aan de betrokken Operators bericht dat zij het Plaatsingsplan niet met deze Operators wenst te bespreken, dan wel indien de gemeente niet binnen vijftien Werkdagen na de datum van ontvangst van het Plaatsingsplan een bericht aan de betrokken Operators heeft verzonden dat zij het Plaatsingsplan met deze Operators wenst te bespreken, wordt het Plaatsingsplan als vaststaand beschouwd.
- 3.4.2 Indien de gemeente tijdig aan de betrokken Operators heeft bericht dat zij het Plaatsingsplan met deze Operators wenst te bespreken, bespreken de betrokken Operators en de gemeente het Plaatsingsplan binnen 30

Werkdagen na datum van ontvangst daarvan. Van deze termijn kan worden afgeweken indien de betrokken Operators en de gemeente in onderling overleg een andere termijn voor de bespreking van het Plaatsingsplan vaststellen. De gemeente en de betrokken Operators wijzen voor zover mogelijk vaste contactpersonen aan voor het bespreken van het Plaatsingsplan.

- 3.4.3 Tijdens de bespreking geven de betrokken Operators desgewenst een nadere toelichting op het Plaatsingsplan, bespreken de betrokken Operators en de gemeente onder meer specifieke locaties binnen eventuele in het Plaatsingsplan opgenomen Zoekgebieden waarop Vergunningvrije antenne-installaties kunnen worden geplaatst, maakt de gemeente haar wensen omtrent de locaties voor geplande Vergunningvrije antenne-installaties kenbaar en stelt zij mogelijke probleemlocaties bij de betrokken Operators aan de orde. De betrokken Operators en de gemeente streven ernaar overeenstemming te bereiken over de locaties voor plaatsing van Vergunningvrije antenne-installaties alsmede, voor zover toepasselijk, over de noodzaak van plaatsing van Vergunningvrije antenne-installaties op of aan Woongebouwen als bedoeld in artikel 3.3.3. Indien de betrokken Operators en de gemeente na bespreking en eventuele aanpassing van het Plaatsingsplan overeenstemming over de inhoud van het Plaatsingsplan hebben bereikt, leggen zij dit schriftelijk vast en wordt het Plaatsingsplan, voor zover toepasselijk zoals aangepast, als vaststaand beschouwd.
- 3.4.4 Indien de betrokken Operators en de gemeente in de bespreking als bedoeld in artikel 3.4.3 geen (volledige) overeenstemming over de inhoud van het Plaatsingsplan hebben bereikt, kan de gemeente de betrokken Operators tijdens deze bespreking verzoeken een tweede bespreking te houden. De tweede bespreking vindt plaats binnen tien Werkdagen na de bespreking als bedoeld in artikel 3.4.3. Van deze termijn kan worden afgeweken indien de betrokken Operators en de gemeente in onderling overleg een andere termijn vaststellen. Indien de gemeente niet tijdens de bespreking als bedoeld in artikel 3.4.3 verzoekt om een tweede bespreking te houden wordt het Plaatsingsplan, voor zover toepasselijk zoals aangepast op de punten waarover de betrokken Operators en de gemeente overeenstemming hebben bereikt, op de eerste Werkdag na de bespreking als bedoeld in artikel 3.4.3 als vaststaand beschouwd, inclusief de punten waarover geen overeenstemming is bereikt.
- 3.4.5 De betrokken Operators en de gemeente streven er in de tweede bespreking als bedoeld in artikel 3.4.4 naar alsnog zo veel mogelijk overeenstemming te bereiken over de inhoud van het Plaatsingsplan. Op de eerste Werkdag na de

tweede bespreking, wordt het Plaatsingsplan, voor zover toepasselijk zoals aangepast op de punten waarover de betrokken Operators en de gemeente in de besprekingen als bedoeld in artikel 3.4.3 en 3.4.4 overeenstemming hebben bereikt, doch inclusief de punten waarover geen overeenstemming is bereikt, als vaststaand beschouwd.

- 3.4.6 Indien tijdens de looptijd van een Plaatsingsplan wijziging van het geldende Plaatsingsplan noodzakelijk is, zendt de Operator wier Vergunningvrije antenne-installatie het betreft per post met bericht van ontvangst namens de betrokken Operators een aangepast Plaatsingsplan aan de betreffende gemeente. Indien de wijziging van het Plaatsingsplan van marginale aard is (namelijk indien de wijziging minder dan tien procent van het totale aantal van de betrokken Operator in het Plaatsingsplan aangegeven Antenne-installaties betreft), kan de Operator wier Vergunningvrije antenne-installatie het betreft in plaats van een aangepast Plaatsingsplan slechts de wijziging van het Plaatsingsplan aan de betreffende gemeente zenden. Ten aanzien van het aangepaste Plaatsingsplan dan wel de wijziging van het Plaatsingsplan wordt de procedure van artikel 3.4.1 tot en met 3.4.7 gevolgd, tenzij de Operator wier Vergunningvrije antenne-installatie het betreft en de gemeente anders overeenkomen. Slechts de Operator wier Vergunningvrije antenne-installatie het betreft zal bij de besprekingen als bedoeld in artikel 3.4.3 en 3.4.4 aanwezig zijn.
- 3.4.7 Indien de Operators ten tijde van de inwerkingtreding van dit Convenant reeds een gezamenlijk plan met betrekking tot de plaatsing van Vergunningvrije antenne-installaties bij een gemeente hebben ingediend, kunnen de Operators en de betreffende gemeente schriftelijk een overgangperiode van maximaal één (1) jaar overeenkomen waarin dit plan geldt als Plaatsingsplan. Voorts kunnen de Operators en de gemeente overeenkomen dat het hiervoor genoemde Plaatsingsplan gedurende de overgangperiode als vastgesteld moet worden beschouwd. Indien een overgangperiode wordt overeengekomen, dragen de Operators tijdig zorg voor een nieuw Plaatsingsplan dat uiterlijk ten tijde van het verstrijken van de overgangperiode wordt vastgesteld volgens het bepaalde in dit artikel.
- 3.5 Ieder van de betrokken Operators verplicht zich tijdens de looptijd van een Plaatsingsplan zo min mogelijk tot wijziging daarvan over te gaan. Zulks laat onverlet dat ieder van de betrokken Operators ten opzichte van de overige Operators vrij is tijdens de looptijd tot wijziging van een Plaatsingsplan over te gaan, voor zover deze wijziging de Antenne-installatie(s) van die betrokken Operator betreft.

- 3.6 Ieder van de Operators verplicht zich slechts Vergunningvrije antenne-installaties binnen (een deel van) het grondgebied van een gemeente op te richten indien ten aanzien van (dat deel van) het grondgebied van die gemeente een Plaatsingsplan vaststaat volgens het bepaalde in dit artikel. Oprichting van Vergunningvrije antenne-installaties zal plaatsvinden in overeenstemming met de inhoud van het betreffende vaststaande Plaatsingsplan, waaronder is begrepen dat Vergunningvrije antenne-installaties slechts op of aan Woongebouwen worden opgericht indien de noodzaak daartoe in het vaststaande Plaatsingsplan aannemelijk is gemaakt volgens het bepaalde in artikel 3.3.3. Indien het gebied waarin een Vergunningvrije antenne-installatie zal worden geplaatst in het vaststaande Plaatsingsplan is aangeduid door middel van een Zoekgebied, vindt oprichting van deze Vergunningvrije antenne-installatie binnen dit Zoekgebied slechts op of aan een Woongebouw plaats indien de noodzaak tot plaatsing van deze Vergunningvrije antenne-installatie op of aan de exacte locatie van het betreffende Woongebouw aannemelijk is gemaakt op de in dit artikel bepaalde wijze. De verplichtingen uit hoofde van dit artikellid laten de overige verplichtingen van de Operators uit hoofde van dit Convenant, waaronder de verplichtingen uit hoofde van de artikelen 4, 5 en 6 onverlet.

Artikel 4   Visuele inpasbaarheid

- 4.1 Ieder van de Operators voldoet met betrekking tot de kleurstelling van nog op te richten Vergunningvrije antenne-installaties aan door gemeenten te stellen objectieve eisen in de navolgende gevallen:
- 4.1.1 afwijking van de standaardkleur van de techniekkast in bijzondere gevallen;
  - 4.1.2 de kleur van het zichtbare deel van de bekabeling en kabelgoten, teneinde deze zoveel mogelijk visueel te doen wegvallen; en
  - 4.1.3 afwijking van de standaardkleur van gevelantennes teneinde deze zo veel mogelijk visueel te doen wegvallen;
- voorzover deze eisen door de betreffende gemeente aan de Operators bekend zijn gemaakt volgens het bepaalde in artikel 4.2.
- 4.2 Indien een gemeente eisen wenst te stellen als bedoeld in artikel 4.1, zendt zij de eisen uiterlijk ten tijde van de verzending van een bericht als bedoeld in artikel 3.4.1 per brief met bericht van ontvangst aan de Operators.
- 4.3 Indien een gemeente door haar ingevolge artikel 4.2 bekendgemaakte eisen wenst te wijzigen, zendt zij de gewijzigde eisen per brief met bericht van ontvangst aan de Operators. Ieder van de Operators zal vanaf de datum waarop de looptijd van het alsdan geldende

Plaatsingsplan als bedoeld in artikel 3.3.5 verstrijkt, met betrekking tot op dat tijdstip nog op te richten Vergunningvrije antenne-installaties voldoen aan de gewijzigde eisen, voor zover deze gewijzigde eisen in overeenstemming zijn met het bepaalde in artikel 4.1.

Artikel 5   Instemmingsrecht Bewoners

- 5.1   Geen van de Operator(s) plaatst nieuwe Vergunningvrije antenne-installaties op of aan Woongebouwen zonder dat vooraf de instemming van de Bewoners van het betreffende Woongebouw met de plaatsing is verkregen volgens de in dit artikel 5 bepaalde instemmingsprocedure. Indien na verkregen instemming verandering optreedt in aantal of persoon van de Bewoners doet zulks aan de verkregen instemming niet af. Instemming van Bewoners hoeft niet te worden verkregen voor onderhouds-, reparatie-, aanpassings- en vervangingswerkzaamheden ter zake van Antenne-installaties.
- 5.2   De instemming van de Bewoners van een Woongebouw met de plaatsing van een Vergunningvrije antenne-installatie op of aan een Woongebouw wordt door de betrokken Operator(s) slechts verzocht nadat zij de Eigenaar(s) van het Woongebouw toestemming heeft (hebben) verzocht om tot plaatsing van de Vergunningvrije antenne-installatie(s) op het Woongebouw over te gaan. De betrokken Operators spannen zich in te bewerkstelligen dat de Eigenaar(s) van het Woongebouw medewerking verleent (verlenen) aan de instemmingsprocedure als bedoeld in dit artikel. De Operators spannen zich tot het uiterste in, steeds gezamenlijk instemming ter zake van een Woongebouw te verzoeken. Een Operator die instemming ter zake van een Woongebouw wil verzoeken stelt daartoe de andere Operators schriftelijk op de hoogte en verzoekt hen, schriftelijk kenbaar te maken of zij aan de betreffende instemmingsronde willen deelnemen. Een Operator dient binnen een termijn van 20 Werkdagen na ontvangst van dit verzoek schriftelijk kenbaar te maken dat zij wil deelnemen aan de instemmingsronde. Terzake van een Woongebouw kan behoudens bijzondere omstandigheden slechts twee maal per kalenderjaar een instemmingsprocedure worden aangevangen.
- 5.3   Aan de Bewoner(s) van het Woongebouw waarop de instemmingsprocedure betrekking heeft wordt per post dan wel door middel van bezorging op het huisadres een instemmingsaanvraag met betrekking tot de op of aan het Woongebouw te plaatsen Vergunningvrije antenne-installatie(s) verzonden. Per huisadres kan, ongeacht het aantal op dat huisadres woonachtige Bewoners, slechts één (1) antwoordformulier als bedoeld in artikel 5.3.5 worden geretourneerd en wordt derhalve slechts één (1) instemmingsaanvraag verzonden. Onverlet de verantwoordelijkheid van de betrokken Operators voor juiste naleving van de in dit artikel 5 genoemde instemmingsprocedure, inclusief de inhoud van de instemmingsaanvraag, vindt verzending van de instemmingsaanvragen plaats door de Teller. De instemmingsaanvraag bestaat uit:

- 5.3.1 een begeleidende brief, waarin in ieder geval een telefoonnummer van de betrokken Operators is vermeld voor vragen en klachten met betrekking tot (de plaatsing van) de Vergunningvrije antenne-installatie(s), vergezeld van een beschrijving van de instemmingsprocedure en klachtenprocedure, die is opgesteld volgens het als Bijlage 3 aan dit Convenant gehechte model. Een door Partijen in te stellen werkgroep kan ten aanzien van dit model schriftelijk aanpassingen van communicatieve aard vaststellen;
- 5.3.2 algemene informatie inzake onder meer het Nationaal Antennebeleid alsmede de gezondheidsaspecten samenhangend met Vergunningvrije antenne-installaties;
- 5.3.3 opgave van het aantal Vergunningvrije antenne-installaties waarop de instemmingsaanvraag betrekking heeft, alsmede een zo nauwkeurige mogelijke opgave van de plaats op of aan het Woongebouw waarop de Vergunningvrije antenne-installatie(s) zal (zullen) worden opgericht en het beoogde tijdstip van oprichting;
- 5.3.4 opgave van de termijn waarbinnen de Vergunningvrije antenne-installatie(s) waarop de instemmingsaanvraag betrekking heeft moeten zijn opgericht; en
- 5.3.5 één (1) antwoordformulier dat is opgesteld volgens het als Bijlage 4 aan dit Convenant gehechte model. Een door Partijen in te stellen werkgroep kan ten aanzien van dit model schriftelijk aanpassingen van communicatieve aard vaststellen.
- 5.4 Antwoordformulieren waarop op de vraag of instemming wordt verleend zowel het antwoord "ja" als het antwoord "nee" is ingevuld, alsmede antwoordformulieren waarop op deze vraag geen van beide antwoorden op de daarvoor bestemde plaats is ingevuld, worden niet geacht geldig te zijn geretourneerd. Antwoordformulieren welke na de uiterste datum voor retournering daarvan worden ontvangen, alsmede antwoordformulieren welke niet zijn ondertekend, worden evenmin geacht geldig te zijn geretourneerd. Voorts worden antwoordformulieren waarop op de vraag of uitdrukkelijk toestemming voor de telling en bewaring van het antwoordformulier het antwoord "nee" is ingevuld, alsmede antwoordformulieren waarop op deze vraag zowel het antwoord "ja" als het antwoord "nee", dan wel geen van beide antwoorden is ingevuld, niet geacht geldig te zijn geretourneerd.
- 5.5 Telling van de geretourneerde antwoordformulieren vindt plaats op de eerste Werkdag na de uiterste datum (gelegen 20 Werkdagen na dagtekening van de brief als bedoeld in artikel 5.3.1) waarop de antwoordformulieren dienen te zijn ontvangen. De Teller telt het aantal geldig geretourneerde antwoordformulieren waarop op de vraag of instemming wordt verleend het antwoord "ja" is ingevuld en het aantal geldig geretourneerde antwoordformulieren waarop op deze vraag het antwoord "nee" is ingevuld. De eventuele vermelding op het antwoordformulier van het bezwaar van de afzender tegen de

Vergunningvrije antenne-installatie(s) en de aard van dit bezwaar, alsmede eventuele suggesties hoe aan het bezwaar tegemoet gekomen kan worden, is voor de vaststelling of op deze vraag het antwoord "ja" dan wel het antwoord "nee" is ingevuld, niet van belang.

- 5.6 Instemming van de Bewoners van een Woongebouw met plaatsing van de Vergunningvrije antenne-installatie(s) waarop de instemmingprocedure betrekking heeft is verkregen, tenzij de telling als bedoeld in artikel 5.5 uitwijst dat de volstreekte meerderheid van het aantal verspreide antwoordformulieren geldig is geretourneerd met daarop ingevuld het antwoord "nee" op de vraag of instemming wordt verleend. De Teller legt in een verslag van de telling de uitkomst daarvan vast, alsmede of de uitkomst van de telling betekent dat instemming is verkregen. Het verslag wordt aan iedere Bewoner die daarom verzoekt ter beschikking gesteld. Voorts zendt de Teller het verslag aan de Eigenaar(s) van het Woongebouw, aan de betrokken Operators en aan het Nationaal Antennebureau. De uitkomst van de telling wordt door de Teller binnen tien Werkdagen na de datum van de telling aan de Bewoners bekend gemaakt. De geretourneerde antwoordformulieren worden gedurende ten minste vier jaar na de datum van de telling door de Teller bewaard.
- 5.7 Indien de uitkomst van de telling betekent dat geen instemming is verkregen, zijn de betrokken Operators gerechtigd binnen dertig Werkdagen na de dagtekening van de bekendmaking van de uitkomst door de Teller, aan de Bewoners schriftelijk bekend te maken dat een tweede instemmingsronde zal plaatsvinden, welke tweede instemmingsronde kan dienen om alsnog instemming te verkrijgen door het wegnemen van bij de eerste instemmingsronde kenbaar gemaakte bezwaren van Bewoners. Bij deze bekendmaking zal een instemmingsaanvraag als bedoeld in artikel 5.3 worden gevoegd, met uitzondering van de algemene informatie als bedoeld in artikel 5.3.2. De uiterste datum waarop antwoordformulieren dienen te zijn ontvangen zal zijn gelegen twintig Werkdagen na de dagtekening van de hiervoor bedoelde bekendmaking.
- 5.8 Telling van de geretourneerde antwoordformulieren alsmede vaststelling en bekendmaking van de uitkomst van de telling en bewaring van de antwoordformulieren vindt plaats overeenkomstig het bepaalde in artikel 5.4, 5.5 en 5.6.
- 5.9 Indien de betrokken Operators de Vergunningvrije antenne-installatie(s) waarop een verkregen instemming betrekking heeft niet binnen de in artikel 5.3.4 genoemde termijn, met een maximum van vier jaren na de uiterste datum waarop antwoordformulieren moeten zijn geretourneerd, hebben opgericht, vervalt de verleende instemming en zal voor oprichting van de betreffende Vergunningvrije antenne-installatie(s) opnieuw instemming van de Bewoners van het Woongebouw moeten worden verkregen.
- 5.10 De Operators verplichten zich jegens de Rijksoverheid binnen zes maanden na inwerkingtreding van dit Convenant, of wanneer dit redelijkerwijs niet mogelijk is zo spoedig mogelijk daarna, een aantal proeven met openbare telling van de geretourneerde

antwoordformulieren te doen plaatsvinden, welke proeven voldoen aan de navolgende voorwaarden:

- 5.10.1 de telling van geretourneerde antwoordformulieren als bedoeld in artikel 5.5 vindt zo veel mogelijk plaats in het betreffende Woongebouw, of, indien dit niet mogelijk is, op een nabij het Woongebouw gelegen locatie. De telling is voor de Bewoners en andere belangstellenden toegankelijk;
- 5.10.2 openbare telling als bedoeld in artikel 5.10.1 vindt plaats ten aanzien van ten minste één (1) Vergunningvrije antenne-installatie van ieder van de Operators welke op of aan een Woongebouw zal worden geplaatst; en
- 5.10.3 de proeven worden verspreid over het land gehouden ten aanzien van een aantal Woongebouwen van verschillende aard.

De resultaten van deze proeven worden door de Operators in de eerstvolgende evaluatie als bedoeld in artikel 7 aan de Rijksoverheid bekend gemaakt. Aan de hand van deze resultaten zullen de Rijksoverheid en de Operators beslissen over het uitvoeren van nadere proeven dan wel over de te volgen procedure voor telling van geretourneerde antwoordformulieren.

- 5.11 Partijen gaan er vanuit dat de Wet bescherming persoonsgegevens (Stb. 2000, 302), welke wet op 1 september 2001 in werking is getreden (Stb. 2001, 337) op de in dit artikel bepaalde instemmingsprocedure van toepassing is. Partijen zullen het bepaalde van deze wet in acht nemen. Partijen komen overeen dat de betrokken Operators als verantwoordelijke in de zin van artikel 1, onder d van de Wet bescherming persoonsgegevens moeten worden aangemerkt.

Artikel 6   Blootstellingslimieten

- 6.1 Ieder van de Operators draagt er zorg voor dat de blootstelling van personen behorend tot het Algemeen publiek aan elektromagnetische velden afkomstig van door de betreffende Operator geplaatste Vergunningvrije antenne-installaties zo gering is als redelijkerwijs mogelijk.
- 6.2 Ieder van de Operators draagt er zorg voor dat op Vrij toegankelijke plaatsen in ieder geval de Referentieniveaus niet worden overschreden vanwege elektromagnetische velden afkomstig van door de betreffende Operator geplaatste Vergunningvrije antenne-installaties.
- 6.3 Teneinde zeker te stellen dat in woningen de Referentieniveaus niet worden overschreden, draagt ieder van de Operators er zorg voor dat ook ter plaatse van de Gebouwcontour, voor

zover zich daar direct aansluitend een woning bevindt, de Referentieniveaus niet worden overschreden.

- 6.4 Teneinde zeker te stellen dat op Vrij toegankelijke plaatsen, niet zijnde woningen, in gebouwen de Referentieniveaus niet worden overschreden, draagt ieder van de Operators er zorg voor dat ook ter plaatse van de Gebouwcontour, voor zover zich daar direct aansluitend een Vrij toegankelijke plaats, niet zijnde een woning, bevindt, de Referentieniveaus niet worden overschreden. Indien aan hetgeen in de vorige volzin is bepaald niet wordt voldaan, zal de betrokken Operator op afroep van de Inspectie Verkeer en Waterstaat, Divisie Telecom, binnen 15 Werkdagen een meetrapport beschikbaar stellen waaruit blijkt dat de Referentieniveaus op de Vrij toegankelijke plaatsen, niet zijnde woningen, in gebouwen, niet worden overschreden.
- 6.5 Ten aanzien van Vrij toegankelijke plaatsen en Gebouwcontouren waar elektromagnetische velden aanwezig zijn die afkomstig zijn van Vergunningvrije antenne-installaties welke door verschillende Operators zijn geplaatst, dragen de betrokken Operators er zorg voor dat op die Vrij toegankelijke plaatsen en Gebouwcontouren in ieder geval de Referentieniveaus niet worden overschreden vanwege de elektromagnetische velden afkomstig van de betreffende Vergunningvrije antenne-installaties. Indien en zodra op een Vrij toegankelijke plaats of Gebouwcontour als bedoeld in de vorige volzin een Referentieniveau wordt overschreden, is ieder van de betrokken Operators gehouden in samenwerking met de overige betrokken Operators ervoor zorg te dragen dat de overschrijding ongedaan wordt gemaakt, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 6.3 en 6.4.
- 6.6 Teneinde te voldoen aan de verplichtingen voortvloeiend uit de artikelen 6.2 tot en met 6.5, hanteert ieder van de Operators een kwaliteitsprocedure die waarborgt dat:
- 6.6.1 bij het bepalen van de sterkte van de betreffende elektromagnetische velden rekening is gehouden met de lokale omstandigheden en met andere bronnen van elektromagnetische velden; en
- 6.6.2 de meet- en/of rekenvoorschriften, zoals deze zijn opgenomen in prEN50383, dan wel een vergelijkbare meet- en/of rekenmethode, toegepast zijn.
- 6.7 Elk kwartaal van elk kalenderjaar, de eerste maal in het vierde kwartaal van 2002, verstrekt ieder van de Operators aan de Inspectie Verkeer en Waterstaat, Divisie Telecom, de gegevens genoemd in Bijlage 6 met betrekking tot de door de betreffende Operator geplaatste Vergunningvrije antenne-installaties.
- 6.8 De Inspectie Verkeer en Waterstaat, Divisie Telecom, draagt zorg dat op de website van het Nationaal Antennebureau voor een ieder de contouren van de Referentieniveaus per

geplaatste Vergunningvrije antenne-installatie te raadplegen zijn. Voor de vaststelling van de contouren wordt gebruik gemaakt van de in artikel 6.7 genoemde gegevens.

- 6.9 Teneinde de Inspectie Verkeer en Waterstaat, Divisie Telecom, de gelegenheid te bieden nauwkeurig vast te stellen of de in de artikelen 6.2 tot en met 6.5 bedoelde Referentieniveaus worden overschreden, verstrekt de betrokken Operator op verzoek van de Inspectie Verkeer en Waterstaat, Divisie Telecom, naast de in artikel 6.7 genoemde gegevens alle overige relevante gegevens voor de betreffende door de betrokken Operator geplaatste individuele Vergunningvrije antenne-installatie.
- 6.10 Ten overvloede stellen Partijen vast dat de bevindingen van de Inspectie Verkeer en Waterstaat, Divisie Telecom, ingevolge artikel 6.9 openbaar zijn.

Artikel 7 Evaluatie

Partijen evalueren jaarlijks de werking van dit Convenant, de eerste maal binnen 6 maanden na inwerkingtreding daarvan. In de evaluatie komt in ieder geval de eerste twee maal in het bijzonder aan de orde de kwaliteit van de motivering in Plaatsingsplannen van de noodzaak om Vergunningvrije antenne-installaties op of aan Woongebouwen te plaatsen, de effectiviteit van de in artikel 3 opgenomen termijnen, alsmede de regeling inzake het verkrijgen van instemming van Bewoners inclusief de procedure voor het tellen van antwoordformulieren, de frequentie waarmee Bewoners hun instemming afhankelijk stellen van een financiële tegemoetkoming, de verantwoordelijkheid voor het vaststellen van de uitkomst van de telling, alsmede de mogelijkheid om in bijzondere gevallen (bijvoorbeeld verzorgingstehuizen) meer dan één antwoordformulier per huisadres te verspreiden.

Artikel 8 Opschortende voorwaarden en inwerkingtreding

- 8.1 Dit Convenant treedt, met uitzondering van het bepaalde in de artikelen 2.2, 3, 4, 5, 6 en 7, in werking zodra het door alle Partijen is ondertekend.
- 8.2 Het bepaalde in de artikelen 2.2, 3, 4, 5, 6 en 7 treedt in werking onder de opschortende voorwaarde van inwerkingtreding van de algemene maatregel van bestuur waardoor voor de oprichting van antenne-installaties met een hoogte van vijf meter of minder geen vergunning vereist is ingevolge de Woningwet.

Artikel 9 Duur en beëindiging

- 9.1 Behoudens eerdere beëindiging krachtens de hierna volgende artikelleden, eindigt dit Convenant in ieder geval op 31 december 2012. Indien dit Convenant op 1 januari 2011 nog

geheel of gedeeltelijk geldt, overleggen partijen vanaf deze datum over de wenselijkheid dit Convenant te verlengen.

- 9.2 Dit Convenant eindigt indien en zodra wet- of regelgeving inwerking treedt waardoor de in de artikelen 3, 4, 5 en 6 opgenomen regelingen, al dan niet in gewijzigde vorm, worden vervangen. Indien wet- of regelgeving inwerking treedt waardoor de in de artikelen 3, 4, 5 en 6 opgenomen regelingen, al dan niet in gewijzigde vorm, slechts gedeeltelijk worden vervangen, eindigt slechts het overeenkomstige deel van de in de artikelen 3, 4, 5 en 6 opgenomen regelingen.
- 9.3 Tussentijdse opzegging van dit Convenant door een Operator is niet mogelijk zonder schriftelijke toestemming van de Rijksoverheid, behoudens zoals geregeld in artikel 9.7. Tussentijdse opzegging van dit Convenant door VNG is niet mogelijk zonder toestemming van de Rijksoverheid. De Rijksoverheid heeft de mogelijkheid, gehoord de Operators en VNG, dit convenant tussentijds op te zeggen met een redelijke termijn, die in ieder geval niet langer zal duren dan 1 jaar.
- 9.4 De ontbinding van dit Convenant is uitgesloten. Dit Convenant eindigt van rechtswege ten aanzien van een Operator indien en zodra deze Operator niet langer houder is van een vergunning ten behoeve van het gebruik van frequentieruimte voor het aanbieden van mobiele telecommunicatiediensten.
- 9.5 Partijen zullen, indien en zodra wet- of regelgeving als bedoeld in artikel 9.2 in werking treedt of duidelijk is, dat en wanneer zulke wet- of regelgeving in werking zal (kunnen) treden, op schriftelijk verzoek van een of meer Partij(en) met elkaar in overleg treden om de gevolgen van deze inwerkingtreding voor dit Convenant te bespreken en, zo zij dit wenselijk achten, wijzigingen in dit Convenant overeen te komen.
- 9.6 Indien:
- (i) de resultaten van de in artikel 7 bedoelde evaluatie;
  - (ii) een afwijking van de in artikel 8.2 genoemde regelgeving van hetgeen Partijen bij het sluiten van dit Convenant voor ogen stond zoals blijkt uit de als Bijlage 7 aan dit Convenant gehechte concept-tekst van de betreffende algemene maatregel van bestuur en de toelichting daarop; of
  - (iii) de wet- of regelgeving als bedoeld in artikel 9.2;
- tot gevolgen leiden van dien aard, dat Partijen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid ongewijzigde instandhouding van dit Convenant niet van elkaar mogen verwachten, zal dit Convenant op schriftelijk verzoek van een of meer Partij(en) in onderling overleg tussen Partijen gewijzigd worden om aan genoemde gevolgen tegemoet te komen.

Van gevolgen als hier bedoeld kan onder meer sprake zijn, indien de wet- of regelgeving als bedoeld in artikel 9.2 leidt tot een onredelijke en substantiële taakverzwaring voor de Operators.

- 9.7 Indien het overleg als bedoeld in artikel 9.6 niet binnen zes maanden na ontvangst van een schriftelijk verzoek tot overleg leidt tot overeenstemming omtrent de wijziging van dit Convenant kunnen de Operators, mits bij door de gewone meerderheid van de Operators gezamenlijk aan de Rijksoverheid te richten schriftelijke mededeling, dit Convenant opzeggen. In geval van zodanige opzegging eindigt de gebondenheid van Partijen aan dit Convenant op het moment, dat wet- of regelgeving in werking treedt die dit Convenant vervangt, of zoveel eerder als de Rijksoverheid aan de overige Partijen schriftelijk verklaart niet voornemens te zijn vervangende wet- of regelgeving tot stand te brengen. Is zodanige wet- of regelgeving niet binnen achttien maanden na de datum van opzegging in werking getreden, dan eindigt de gebondenheid van Partijen aan dit Convenant van rechtswege.
- 9.8 Indien een derde een vergunning verkrijgt voor het gebruik van frequentieruimte voor het aanbieden van mobiele telecommunicatiediensten en van deze vergunning gebruik kan maken, zonder dat deze derde als partij toetreedt tot dit Convenant of op andere wijze gebonden is aan vergelijkbare verplichtingen als voor de Operators uit dit Convenant voortvloeien, is ieder der Partijen gerechtigd dit Convenant met onmiddellijke ingang schriftelijk op te zeggen, tenzij de Rijksoverheid een zodanige wijziging van het Convenant voorstelt dat de verplichtingen voor de Operators uit dit Convenant vergelijkbaar zijn met de verplichtingen waaraan de derde is gebonden.

Artikel 10 Overdracht rechten en verplichtingen

- 10.1 Overdracht door de Rijksoverheid en VNG van hun uit dit Convenant voortvloeiende rechten en verplichtingen is niet mogelijk zonder schriftelijke toestemming van de andere Partijen. Overdracht door een Operator van haar uit dit Convenant voortvloeiende rechten en verplichtingen is niet mogelijk zonder schriftelijke toestemming van de Rijksoverheid welke toestemming niet op onredelijke gronden zal worden geweigerd. Toestemming zal door de Rijksoverheid niet worden onthouden indien een Operator haar uit dit Convenant voortvloeiende rechten en verplichtingen overdraagt aan een derde aan wie de betreffende Operator tevens haar vergunning(en) voor het gebruik van frequentieruimte voor het aanbieden van mobiele telecommunicatiediensten overdraagt, ten aanzien van welke derde is voldaan aan het bepaalde in artikel 10.2.
- 10.2 Ieder van de Operators verbindt zich jegens de Rijksoverheid om, indien en zodra de Operator haar vergunning(en) voor het gebruik van frequentieruimte voor het aanbieden van mobiele telecommunicatiediensten aan een derde overdraagt, op straffe van een niet voor matiging vatbare aan de Rijksoverheid te betalen boete van Euro 4.500.000, onverlet de

overige contractuele en wettelijke rechten van de Rijksoverheid, waaronder het recht op nakoming en/of schadevergoeding, van deze derde te bedingen, mede als onherroepelijk derdenbeding ten behoeve van de Rijksoverheid:

- 10.2.1 dat de derde partij zal worden bij dit Convenant, waarbij de derde geen Vergunningvrije Antenne-installaties zal (doen) plaatsen of gebruiken voordat zij partij bij dit Convenant is geworden; en
- 10.2.2 de verplichting voor (een) opvolgende vergunninghouder(s) om, mede als onherroepelijk derdenbeding ten behoeve van de Rijksoverheid, te bedingen dat de in dit artikel 10.2.1 en 10.2.2 genoemde verplichtingen op gelijke wijze aan (een) opvolgende vergunninghouder(s) worden opgelegd op straffe van de hiervoor genoemde aan de Rijksoverheid te betalen boete.

De Operator brengt het beding zodra dit is gemaakt ter kennis van de Rijksoverheid.

- 10.3 Ieder van de Operators staat er jegens de Rijksoverheid en VNG voor in dat zij ten behoeve van het gebruik van frequentieruimte voor het aanbieden van mobiele telecommunicatiediensten op grond van de daartoe strekkende vergunning(en), geen gebruik zal maken van een Vergunningvrije Antenne-installatie van een derde, tenzij deze derde de verplichtingen nakomt welke voor de Operator uit dit Convenant op grond van artikel 3, 4, 5 en 6 zouden voortvloeien indien de betreffende Vergunningvrije Antenne-installatie door deze Operator zelf zou worden geplaatst, of de Operator deze verplichtingen alsnog nakomt alvorens de betreffende Antenne-installatie(s) in gebruik te nemen.
- 10.4 Indien en zodra de Rijksoverheid op grond van een wijziging van het bepaalde in de Telecommunicatiewet aan de verlening en de toestemming voor de overdracht van een vergunning voor het gebruik van frequentieruimte ten behoeve van mobiele telecommunicatie het voorschrift kan verbinden dat de nieuwe vergunninghouder geen Vergunningsvrije antenne-installaties zal (doen) plaatsen of gebruiken voordat zij partij wordt bij dit Convenant of anderszins aan vergelijkbare verplichtingen kan worden gebonden, vervalt het boetebeding als bedoeld in artikel 10.2. De Rijksoverheid zal zich inspannen, een wijziging als hiervoor bedoeld tot stand te brengen.

Artikel 11 Niet-nakoming door Operators

- 11.1 Indien een Operator een Vergunningvrije antenne-installatie plaatst of doet plaatsen ten aanzien waarvan enige verplichting genoemd in de artikelen 3 of 4 niet is nagekomen en de betreffende Operator hiervan bij brief met bericht van ontvangst door een gemeente in kennis is gesteld, verbeurt de betreffende Operator aan de betreffende gemeente een niet voor matiging vatbare boete van Euro 500 per Werkdag of deel daarvan (te rekenen vanaf

één Werkdag na ontvangst van genoemde brief) dat de Operator de verplichtingen uit artikel 3 of 4 niet alsnog is nagekomen, met een maximum van Euro 25.000, tenzij de marginale aard van de verplichting die niet is nagekomen oplegging van deze boete niet of niet onverkort rechtvaardigt. Indien de Operator alsnog de verplichtingen uit artikel 3 of 4 is nagekomen komt de verbeurde boete te vervallen. Deze boetebepaling laat onverlet de overige contractuele en wettelijke rechten van de Rijksoverheid en/of VNG en/of de gemeenten, waaronder het recht op nakoming en/of schadevergoeding.

- 11.2 Indien een Operator een Vergunningvrije antenne-installatie plaatst of doet plaatsen ten aanzien waarvan enige verplichting genoemd in artikel 5 niet is nagekomen en de betreffende Operator hiervan bij brief met bericht van ontvangst door de Rijksoverheid in kennis is gesteld, verbeurt de betreffende Operator aan de Rijksoverheid een niet voor matiging vatbare boete van Euro 500 per Werkdag of deel daarvan (te rekenen vanaf één Werkdag na ontvangst van genoemde brief) dat de Operator de verplichtingen uit artikel 5 niet alsnog is nagekomen, met een maximum van Euro 25.000, tenzij de marginale aard van de verplichting die niet is nagekomen oplegging van deze boete niet of niet onverkort rechtvaardigt. Indien de Operator alsnog de verplichtingen uit artikel 5 is nagekomen komt de verbeurde boete te vervallen. Deze boetebepaling laat onverlet de overige contractuele en wettelijke rechten van de Rijksoverheid en/of VNG en/of de gemeenten, waaronder het recht op nakoming en/of schadevergoeding.
- 11.3 Onverminderd de wettelijke en contractuele rechten van VNG is elke gemeente, als ware zij partij bij dit Convenant, zonder tussenkomst van VNG, onherroepelijk gerechtigd van de Operator(s) in en buiten rechte nakoming te vorderen van de verplichtingen die krachtens artikelen 3, 4, 10.3 en 11.1 van dit Convenant op de Operator(s) rusten en/of schadevergoeding van de Operator(s) te vorderen. Een gemeente heeft dit recht jegens Operator(s) evenwel niet, indien de betreffende gemeente jegens de betreffende Operators in gebreke is met de naleving van de procedure die krachtens dit Convenant door de gemeente jegens de Operator(s) gevolgd moet worden.
- 11.4 VNG is niet aansprakelijk voor schade die een Operator lijdt als gevolg van de wijze waarop de gemeenten uitvoering geven aan de procedures genoemd in artikel 3 en 4 of als gevolg van andere handelingen van de gemeenten die van invloed zijn op de plaatsing van Vergunningvrije antenne-installaties door de Operator.

Artikel 12 Toetreding nieuwe vergunninghouders

Partijen erkennen dat in de toekomst meer of andere gegadigden voor het gebruik van Antenne-installaties kunnen bestaan dan de Operators. Partijen stemmen er onherroepelijk en onvoorwaardelijk mee in dat dergelijke nieuwe gegadigden partij kunnen worden bij dit Convenant.

De Rijksoverheid zal zich ervoor inspannen, dat de nieuwe gegadigden ook daadwerkelijk tot dit Convenant zullen toetreden. Nadat de gegadigde(n) de wens tot toetreding aan de Rijksoverheid te kennen heeft (hebben) gegeven, vindt toetreding plaats door toezending van deze wens aan de overige Partijen.

Artikel 13   Geen hoofdelijke verbondenheid Operators

De Operators zijn niet hoofdelijk verbonden tot nakoming van hun verplichtingen voortvloeiend uit dit Convenant, en zijn derhalve niet verantwoordelijk voor het handelen van een andere Operator.

Artikel 14   Toepasselijk recht; bevoegde rechter

14.1 Op dit Convenant en op nadere overeenkomsten die het gevolg zijn van dit Convenant, is Nederlands recht van toepassing.

14.2 Geschillen die tussen Partijen naar aanleiding van dit Convenant mochten ontstaan, alsook geschillen naar aanleiding van nadere overeenkomsten die het gevolg van dit Convenant zijn, zullen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter te Rotterdam, zulks behoudens geschillen met betrekking tot het medegebruik van antenneopstelpunten ter zake waarvan krachtens de Telecommunicatiewet de regels kunnen worden gesteld die tussen de bij het geschil betrokken partijen zullen gelden.

Artikel 15   Overige bepalingen

15.1 Dit Convenant kan uitsluitend worden aangevuld of gewijzigd door een schriftelijk stuk dat door alle Partijen ondertekend is. Deze aanvulling of wijziging maakt onlosmakelijk deel uit van het Convenant.

15.2 De bij dit Convenant behorende bijlagen maken integraal deel uit van het Convenant. In geval van strijdigheid tussen het gestelde in de bijlagen en de overige bepalingen van dit Convenant, prevaleren de overige bepalingen van dit Convenant.

15.3 In geval één of meer bepalingen uit dit Convenant geheel of gedeeltelijk in strijd met de wet, onverbindend of nietig mocht blijken te zijn, zullen de overige bepalingen van dit Convenant in stand blijven en zullen Partijen zo spoedig mogelijk met elkaar in overleg treden teneinde (het) de betrokken bepaling(en) te vervangen door geldige bepalingen welke zo veel mogelijk aansluiten bij het bepaalde in (het) de betrokken bepalingen.

15.4 Mededelingen die op grond van dit Convenant aan een der Partijen gedaan moeten worden zullen, behoudens in het geval genoemd in artikel 3.3.6, worden geadresseerd als volgt:

- 15.4.1 ten aanzien van de Rijksoverheid:
De staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat
Plesmanweg 1-6
2597 JG DEN HAAG;
- 15.4.2 ten aanzien van VNG:
De Voorzitter van de Vereniging Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12
2514 JS DEN HAAG;
- 15.4.3 ten aanzien van partij 3:
Ben Nederland B.V.
Rijswijkseweg 60
2516 EH DEN HAAG;
- 15.4.4 ten aanzien van partij 4:
Dutchtone N.V.
Groenhovenstraat 2
2596 HT DEN HAAG;
- 15.4.5 ten aanzien van partij 5:
KPN Mobiel The Netherlands B.V.
Wilhelmina van Pruisenweg 52
2592 AN DEN HAAG;
- 15.4.6 ten aanzien van partij 6:
Vodafone Libertel N.V.
Avenue Ceramique 300
6221 KX MAASTRICHT;
- 15.4.7 ten aanzien van partij 7:
O2 (Netherlands) B.V.
De Entrée 222
1101 EE AMSTERDAM.

Dit Convenant is in achtvoud opgemaakt en ondertekend.

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat
(mede namens de Staat der Nederlanden)

**De Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer**
(mede namens de Staat der Nederlanden)

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Ben Nederland B.V.

Dutchtone N.V.

KPN Mobile The Netherlands B.V.

Vodafone Libertel N.V.

O2 (Netherlands) B.V.

Bijlage 1

1. **Locatiegegevens**

Postcode en adres;

x,y coördinaten;

Sitenummer Operator;

Woongebouw / geen Woongebouw;

2. **Naam Operator**

3. **Site-gegevens**

Vergunningvrije antenne-installatie / Vergunningplichtige antenne-installatie;

4. **Geplande plaatsingsdatum**

Bijlage 2

1. **Doel Vergunningvrije antenne-installatie**

Functie welke de Vergunningvrije antenne-installatie binnen het netwerk zal vervullen;

2. **Zoekgebied**

Het Zoekgebied waarbinnen het Woongebouw is gelegen;

3. **Alternatieve locaties**

Radiotechnische simulatie van de effecten van plaatsing van de Vergunningvrije antenne-installatie op alternatieve locaties die geen Woongebouw zijn, alsmede radiotechnische simulatie van effecten op omliggende bestaande Antenne-installaties. Deze informatie zal aan de gemeente vertrouwelijk door ieder van de betrokken Operators worden verstrekt en zal door de gemeente vertrouwelijk worden behandeld.

Bijlage 3

De helft van de Nederlanders belt inmiddels mobiel. Dat worden er nog meer. Er is sprake van een toenemende behoefte aan netwerken voor draadloze communicatie. Kenmerkend voor een draadloos netwerk, is dat het is opgebouwd uit zend/ontvangstinstallaties met bijbehorende antennes. Om een dekkend netwerk in Nederland te bewerkstelligen hebben de Rijksoverheid en de verschillende operators afgesproken dat de operators onder voorwaarden één of meerdere antenne-installatie(s) kunnen plaatsen op woongebouwen. Eén van die voorwaarden is dat de operator slechts een antenne-installatie op een woongebouw plaatst, indien de meerderheid van de bewoners hier niet tegen heeft gestemd. Deze bijlage geeft een beschrijving van de procedure voor de stemming over het plaatsen van een antenne-installatie op het gebouw waarin u woont, alsmede een korte beschrijving van de klachtenregeling.

Instemmingsprocedure

1. Antwoordformulier

Bewoners kunnen door middel van het antwoordformulier kenbaar maken of ze al dan niet instemmen met de plaatsing van een antenne-installatie op of aan het gebouw waarin zij wonen. Indien de bewoner op het antwoordformulier aangeeft niet met de plaatsing in te stemmen, kan de bewoner aangeven wat zijn bezwaar is tegen de plaatsing. Tevens kan de bewoner op het antwoordformulier enkele suggesties doen voor de wijze waarop aan het bezwaar tegemoet kan worden gekomen door de operator. Het antwoordformulier treft u bij deze brief aan. Per huisadres kan slechts één stem worden uitgebracht.

2. Eerste instemmingsronde

Het door de bewoner ingevulde antwoordformulier dient uiterlijk **[20 Werkdagen na de dagtekening van de instemmingsaanvraag]** door **[naam en adres Teller]** worden ontvangen, antwoordformulieren waarop meer dan één antwoord is ingevuld en antwoordformulieren die niet zijn ondertekend, tellen niet mee. Ook antwoordformulieren waarop geen toestemming wordt verleend voor telling en bewaring van het antwoordformulier, tellen niet mee.

De telling van de geretourneerde antwoordformulieren vindt plaats op **[de eerste Werkdag na de uiterste datum waarop de antwoordformulieren dienen te zijn ontvangen]** **[De Teller]** telt het aantal geldige antwoordformulieren waarop het antwoord "ja" is ingevuld en het aantal geldige antwoordformulieren waarop het antwoord "nee" is ingevuld.

Instemming met de plaatsing van de antenne-installatie(s) is verkregen, tenzij de telling uitwijst dat de meerderheid van het aantal verspreide antwoordformulieren geldig is geretourneerd met daarop het antwoord "nee". **[De Teller]** legt in een verslag van de telling de uitkomst daarvan vast. Voorts legt **[de Teller]** vast of de uitkomst van de telling betekent dat instemming is verkregen. Het verslag wordt aan iedere bewoner die daarom schriftelijk verzoekt ter beschikking gesteld. De

uitkomst van de telling wordt door **[de Teller]** uiterlijk voor **[10 Werkdagen na de datum van de telling]** aan u bekend gemaakt. Indien na verkregen instemming verandering optreedt in aantal of persoon van de Bewoners doet zulks aan de verkregen instemming niet af.

3. Tweede instemmingsronde

Als bij de eerste instemmingsronde geen instemming is verkregen, kunnen **[naam betrokken Operator(s)]** voor **[30 Werkdagen na de dagtekening van de bekendmaking van de uitkomst door de Teller]** schriftelijk aan u bekend maken dat een tweede instemmingsronde zal plaatsvinden. Bij deze bekendmaking zal wederom een instemmingsaanvraag worden gevoegd, met uitzondering van de algemene informatie. De tweede instemmingsprocedure zal precies hetzelfde verlopen als de eerste. De uitslag van de tweede instemmingsprocedure is definitief. Per jaar mogen slechts twee instemmingsprocedures worden gehouden.

4. Vervallen van instemming

Indien instemming is verkregen, zijn de betrokken operators gerechtigd een (de) antenne-installatie(s) te plaatsen. Als deze antenne-installatie(s) echter niet binnen vier jaar zijn geplaatst, vervalt de verleende instemming en zal voor plaatsing van de betreffende antenne-installatie opnieuw instemming van de bewoners van het gebouw moeten worden verkregen.

5. Klachtenregeling

Vragen en eventuele klachten kunnen bij **[naam Operator(s)]** worden ingediend. Klachten worden in beginsel binnen vijf werkdagen na ontvangst behandeld. Indien voor behandeling van een klacht meer dan vijf werkdagen nodig zijn, ontvangt u hiervan bericht onder vermelding van de termijn waarbinnen de klacht behandeld zal worden.

6. Bewaring van de geretourneerde antwoordformulieren

De geretourneerde antwoordformulieren worden tenminste vier jaar na de datum van telling door de Teller bewaard. Het bewaren van de geretourneerde antwoordformulieren heeft als doel hertelling mogelijk te maken .

Bijlage 4

Aan de bewoners van:
**[Straatnaam en huisnummer
Postcode en Plaats]**

ANTWOORDFORMULIER

Stemt u in met de plaatsing van een (de) antenne-installatie(s) zoals genoemd in de bijgaande brief op of aan het gebouw waarin u woont (één antwoord invullen)?

Ja

Nee

Zo nee, waarom niet?

.....
.....
.....
.....

Suggesties hoe aan uw bezwaar tegemoet gekomen kan worden, indien u het antwoord "nee" heeft ingevuld:

.....
.....
.....
.....

Verleent u hierbij uitdrukkelijk toestemming voor de telling van dit antwoordformulier en voor de bewaring hiervan gedurende een periode van minimaal vier jaren na de datum van telling door de Teller?

Ja

Nee

NB: Indien geen keuze gemaakt wordt voor "ja" telt uw stem niet mee bij het tellen van de stemmen.

De uitslag van de stemming wordt uiterlijk op **[datum gelegen 10 Werkdagen na de telling]** bekend gemaakt. U kunt het onderstaande hokje aankruisen wanneer u daarnaast tevens een verslag van de telling wenst te ontvangen.

O

Naam: .....

Voorletter(s): .....

Datum:

.....

Handtekening:

.....

Belangrijk: Dit antwoordformulier dient te zijn ondertekend en dient uiterlijk **[datum: twintig Werkdagen na de dagtekening van de brief als genoemd in artikel 5.3.1 of 5.7 Convenant (tweede instemmingsronde)]** te zijn ontvangen op het volgende adres:

[naam en postadres van de Teller]

Bijlage 5

Referentieniveau's

Tabel 2 van bijlage III van de Europese Aanbeveling van 12 juli 1999 betreffende de beperking van blootstelling van de bevolking aan elektromagnetische velden van 0 Hz — 300 GHz (1999/519/EG).

Referentieniveaus voor elektrische, magnetische en elektromagnetische velden (0 Hz – 300 GHz, ongestoorde middelbare waarden)

Frequentiegebied	E-veldsterkte (V/m)	H-veldsterkte (A/m)	B-veld (μT)	Equivalent vermogensdichtheid voor vlakke golven S_{eq} (W/m^2)
0-1 Hz	—	$3,2 \times 10\ 000$	$4 \times 10\ 000$	-
1-8 Hz	10 000	$3,2 \times 10\ 000/f^2$	$4 \times 10\ 000 /f^2$	-
8-25 Hz	10 000	$4\ 000/f$	$5\ 000/f$	-
0,025-0,8 kHz	$250/f$	$4/f$	$5/f$	-
0,8-3 kHz	$250/f$	5	6,25	-
3-150 kHz	87	5	6,25	-
0,15-1 MHz	87	$0,73/f$	$0,92/f$	-
1-10 MHz	$87/f^{1/2}$	$0,73/f$	$0,92/f$	-
10-400 MHz	28	0,073	0,092	2
400-2 000 MHz	$1,375 f^{1/2}$	$0,0037 f^{1/2}$	$0,0046 f^{1/2}$	$f/200$
2-300 GHz	61	0,16	0,20	10

Opmerkingen:

1. f zoals aangegeven in de kolom van het frequentiegebied.
2. Voor frequenties tussen 100 kHz en 10 GHz moeten S_{eq} , E^2 , H^2 en B^2 over een willekeurige periode van zes minuten worden gemiddeld.
3. Voor frequenties boven 10 GHz moeten S_{eq} , E^2 , H^2 en B^2 worden gemiddeld over een willekeurige periode van $68/f^{1,05}$ -minuten (f in GHz).
4. Voor frequenties <1 Hz, die in feite statische elektrische velden zijn, wordt geen E-veldwaarde gegeven. De meeste mensen ervaren elektrische oppervlakteladingen bij een elektrische veldsterkte van minder dan 25 kV/m niet als hinderlijk. Vonkontladingen die stress of hinder veroorzaken, dienen te worden vermeden.

Bijlage 6**Te verstrekken gegevens**

Per TRX worden t.b.v. het NFR de volgende gegevens gerapporteerd:

Veldnr	veldnaam	Omschrijving	veldlengte	gegevensstructuur
1	ASSFREQ	Zendfrequentie	11	99999.99999
2	XHZ	M voor MHz, K voor KHz	1	X
3	ADDFREQ	Ontvangfrequentie	11	99999.99999
4	YHZ	M voor MHz, K voor KHz	1	X
5	RSA	straal werkingsgebied (km)	5	99999
6	DATEPIU	datum ingebruikname	9	DD-MMM-JJ
7	DATELMUT	datum laatste wijziging	9	DD-MMM-JJ
8	LOCATIONTX	plaats zender	20	X(20)
9	TXLONGI	coördinaten OL zender	8	999X9999
10	TXLATI	coördinaten NB zender	7	99X9999
11	POWER	vermogen (erp.) van de zender in de hoofdstraalrichting in dBW	5	S999.9
12	DIRNONDIRS	directioneel/non-directioneel zender (D of N)	1	X
13	AZIMUTHS	hoofdstraalrichting zender	5	999.9
14	BEAMWIDTHS	openingshoek (3dB) zender	6	999.99
15	AHEIGHTS	antennehoogte zender (meter)	6	9999.9
16	LOCATIONRX	Plaats ontvanger	20	X(20)
17	RXLONGI	coördinaten OL ontvanger	8	999X9999
18	RXLATI	coördinaten NB ontvanger	7	99X9999
19	DIRNONDIRR	directioneel/non-directioneel ontvanger (D of N)	1	X
20	AHEIGHTR	antennehoogte ontvanger (meter)	6	9999.9
21	AZIMUTHR	hoofdstraalrichting ontvanger	5	999.9
22	BEAMWIDTHR	openingshoek (3dB) ontvanger	6	999.99
23	CHANNEL	kanaalnummer	3	X (3)

Per systeem (net) zijn de volgende gegevens vereist:

24	CLASS	soort stations	2	X (2)
25	NOS	aard van dienst	2	X (2)
26	DOE	klasse van uitzending	9	X (9)
27	POLARS	polarisatie van de uitzending	1	X

28	AGAINS	Antenna gain t.o.v. half wave dipole in dB	5	999.9
29	ALENGTH	Lengte van de antenne in meters	7	999.999

Bijlage 7**Concept-tekst AMvB en toelichting****I. Vergunningvrije antenne-installaties****Definities**

Antenne-installatie: een installatie bestaande uit een antenne, antennedrager, bedrading en apparatuur of techniekkast met bijbehorende bevestigingsconstructie;

Antennedrager: een antennemast en/of bevestigingsconstructie waaraan een antenne wordt bevestigd;

Tekst in te voegen in eerste lid, artikel 3 amvb:

f. het plaatsen van een antenne-installatie ten behoeve van mobiele telecommunicatie:

1. op of aan een bouwwerk, mits:
  - a. de hoogte van de antennedrager, met inbegrip van de antenne, gemeten vanaf de voet niet meer is dan 0.5 m, en
  - b. de techniekkast inpandig, ondergronds, op de grond of op een plat dak is geplaatst, met dien verstande dat de techniekkast in de twee laatst genoemde gevallen niet groter is dan 0.2 m³ en in het laatst genoemde geval minimaal 1 m achter de voorgevellijn is geplaatst;
2. op of aan een bouwwerk, mits:
  - a. de hoogte van de antennedrager, met inbegrip van de antenne, gemeten vanaf de voet niet meer is dan 5 m, met dien verstande dat indien de antennedrager is bevestigd aan een gevel van een gebouw: de hoogte wordt gemeten vanaf het snijpunt met het aansluitende dakvlak,
  - b. de antennedrager, met inbegrip van de antenne, is geplaatst op een hoogte van minimaal 9 m vanaf de grond,
  - c. de techniekkast inpandig, ondergronds, dan wel op een plat dak is geplaatst en in dat laatste geval zo dicht mogelijk bij de voet van de antennedrager doch in ieder geval 1 m achter de voorgevelrooilijn is geplaatst en niet groter is dan 2 m³,
  - d. de bedrading in of direct langs de antennedrager en voorts inpandig dan wel in een kabelgoot is aangebracht welke op een afstand van minimaal 1 m achter de voorgevellijn is aangebracht, en
  - e. bij plaatsing op het dak van een gebouw: de antennedrager voor zover technisch mogelijk aan of bij bestaande objecten, dan wel centraal, doch in ieder geval zodanig op het dak is geplaatst dat de afstand van de voet van de antennedrager tot de voorgevel van het gebouw waarop deze is geplaatst, minimaal 18 gedeeld door de afstand in meters tussen de grond en de voet van de antennedrager bedraagt;
3. op of aan een electriciteitshoogspanningsmast, wegportaal, reclamezuil, lichtmast, windmolen, sirenemast, een niet van een gebouw deeluitmakende schoorsteen of een bouwvergunningplichtige antennedrager, mits:

- a. de hoogte van de antennerdrager, met inbegrip van de antenne, gemeten vanaf de voet niet meer is dan 5 m,
  - b. de antenne is geplaatst op een hoogte van minimaal 3 m vanaf de grond, en
  - c. de techniekkast inpandig, ondergronds, dan wel op de grond is geplaatst en in dat laatste geval niet groter is dan 2 m³;
- g. het plaatsen van een antenne-installatie voor overige doeleinden, mits:
- 1. de antennerdrager, met inbegrip van de antenne, achter de voorgevellijn is geplaatst, en
  - 2. bij plaatsing van een antenne, niet zijnde een schotelantenne: de hoogte van de antennerdrager, met inbegrip van de antenne, gemeten vanaf de voet niet meer is dan 5 m, met dien verstande dat indien de antennerdrager is bevestigd aan een gevel van een gebouw: de hoogte wordt gemeten vanaf het snijpunt met het aansluitende dakvlak, en
  - 3. bij plaatsing van een schotelantenne: de doorsnede van de antenne niet meer is dan 2 m en de hoogte van de antennerdrager, met inbegrip van de antenne, gemeten vanaf de voet niet meer is dan 3 m;

Tekst invoegen in derde lid, onder b, van artikel 3:

b. het bouwen van een opstelpunt met antenne-installatie ten behoeve van de landelijke C-2000 infrastructuur voor de mobiele communicatie van niet-commerciële hulpverleningsdiensten;

Toelichting

Toevoegen bij de artikelsgewijze toelichting op artikel 3:

Het bouwvergunningvrij maken van antenne-installaties ten behoeve van mobiele telecommunicatie (waartoe de zogenoemde GSM-antennes behoren) vloeit voort uit de kabinetsnota Nationaal Antenne Beleid (Kamerstukken II, 2000-2001, 27 561, nrs. 1 en 2). In deze kabinetsnota is als uitgangspunt opgenomen dat dergelijke antenne-installaties tot een hoogte van 5 meter bouwvergunningvrij worden gemaakt en dat in het kader van de visuele inpasbaarheid bij amvb nog nadere randvoorwaarden worden gesteld aan het plaatsen van deze antenne-installaties. In artikel 3, eerste lid, onder f, is dit onderdeel van de kabinetsnota nader uitgewerkt.

Er is een driedeling aangebracht in de bouwvergunningvrije antenne-installaties voor mobiele telecommunicatie. In onderdeel 1 van sub f zijn de zogenoemde pico-antennes opgenomen. Het gaat hier om kleine antenne-installaties waarvan de antenne veelal niet groter is dan een flink pak melk. Deze antennes stralen gemiddeld een laag vermogen uit en worden veelal aan gevels van bouwwerken in winkelstraten en andere druk bezochte plaatsen bevestigd. De hoogte van deze antennes, met inbegrip van de constructie waarmee deze worden bevestigd aan de gevel van een gebouw of een bouwwerk, is gemaximaliseerd op 0.5 m. Naast deze maatvoeringseis zijn randvoorwaarden gesteld met betrekking tot de techniekkast. Deze techniekkast dient inpandig, ondergronds, op een plat dak, dan wel op de grond te worden geplaatst. Opgemerkt kan worden dat het hier uit oogpunt van visuele inpasbaarheid in zijn algemeenheid gaat om een opsomming in afnemende voorkeur. In juridische zin gaat het hier overigens niet om een afdwingbare volgorde. De

initiatiefnemer van het bouwvoornemen kan zelf bepalen of de techniekkast in pandig of ondergronds dan wel op het dak of op de grond wordt geplaatst. Indien de techniekkast echter niet in pandig of ondergronds wordt aangebracht, dan kan deze op een plat dak of op de grond worden geplaatst mits het uitwendige volume niet groter is dan $0,2 \text{ m}^3$. Bij plaatsing op een plat dak geldt daarnaast nog de eis dat de kast op minimaal 1 meter vanaf de voorgevellijn moet zijn geplaatst. Een techniekkast kan niet vergunningvrij aan de gevel van een gebouw of aan de buitenzijde van een bouwwerk worden bevestigd.

In artikel 3, eerste lid, sub f, onderdeel 2, zijn de grotere vergunningvrije antenne-installaties opgenomen. Conform de kabinetsnota Nationaal Antenne Beleid mag de hoogte van de te plaatsen antennedragers (antennemast) inclusief de daaraan bevestigde antenne(s), niet meer dan 5 meter bedragen. Voor antennedragers die aan de gevel van een gebouw zijn bevestigd (bijvoorbeeld aan het geveldeel van een liftopbouw) geldt een afwijkende meetwijze. Daar hoeft niet gemeten te worden vanaf de voet van de antennedragers maar vanaf het punt waar het aangrenzende dakvlak de antennedragers kruist. Het deel dat boven het dak uitsteekt mag geen grotere lengte hebben dan 5 meter. Daaronder kan langs de gevel een bevestigingsconstructie zijn aangebracht.

Om sitiesharing te bevorderen is het nadrukkelijk toegestaan dat meerdere antennes (met de hiervoor benodigde bevestigingsconstructie) aan een antennedragers worden bevestigd. Daarbij zullen ook meerdere techniekkasten kunnen worden geplaatst. In dit verband wordt verwezen naar de in §1 ("Systematiek van de artikelen 2, 3, 4, tweede lid, 5, tweede lid, en 6") van de in de artikelsgewijze toelichting opgenomen opmerking over het feit dat de typen bouwwerken telkens in enkelvoud zijn omschreven en dat daarmee niet is bedoeld dat iemand slechts ten hoogste één bouwwerk van zo'n type vergunningvrij c.q. licht-vergunningplichtig mag realiseren. Mits aan de in dit besluit gestelde voorwaarden wordt voldaan, mogen meerdere exemplaren vergunningvrij c.q. licht-vergunningplichtig worden gerealiseerd. De mogelijkheid om te cumuleren geldt dus voor antennes en techniekkasten maar geldt niet als zodanig voor antennedragers. Er kunnen op zichzelf meerdere antennedragers bouwvergunningvrij op een dak worden geplaatst, maar het is niet toegestaan antennedragers zodanig aan elkaar te verbinden (op elkaar te stapelen) dat met twee vergunningvrije antennedragers een antennemast ontstaat van tien meter hoog.

Sub f, onderdeel 2, onder c, van het eerste lid van artikel 3 geeft wederom een opsomming in een (juridisch niet afdwingbare) afnemende voorkeur. Indien de techniekkast niet in pandig of ondergronds kan worden aangebracht geldt als eis dat het uitwendige volume van de kast niet groter mag zijn dan 2 m^3 en dat deze zo dicht mogelijk bij de antennedragers wordt geplaatst. De achterliggende gedachte van deze bepaling is dat er een zorgvuldige plaatsing van de techniekkast plaatsvindt zodat deze zoveel mogelijk uit het zicht blijft. Het betreft hier immers veelal grote grijzige metalen dozen die uit oogpunt van welstand vaak als bezwarend worden ervaren. Voor de bedrading geldt hetzelfde als voor de techniekkasten. Het is in feite een noodzakelijk kwaad en de bedrading dient bij voorkeur zoveel mogelijk uit het zicht te blijven. De bedrading dient in of strak tegen de antennedragers te worden bevestigd en indien de kabel niet in pandig wordt aangebracht dient de bedrading in een aan de gevel bevestigde kabelgoot te worden aangebracht. Deze kabelgoot dient op een afstand van minimaal drie meter vanaf de voorgevellijn te worden aangebracht.

In sub f, onderdeel 2, onder e, van het eerste lid van artikel 3 zijn eisen gesteld ten aanzien van de situering van de antenedrager. Ook hier weer een opsomming in een afnemende voorkeur.

Sub f, onderdeel 3, betreft het plaatsen van een antenne-installatie voor mobiele telecommunicatie op of aan een aantal zeer specifieke bouwwerktypen. Het aantal randvoorwaarden voor het plaatsen van antenne-installaties is bij deze typen bouwwerken geringer.

De inwerkingtreding van de vergunningvrijheid van antenne-installaties voor mobiele telecommunicatie is mede afhankelijk van het sluiten van een convenant tussen de Rijksoverheid, VNG en de aanbieders van mobiele telefonie (operators). In dit convenant worden ondermeer afspraken gemaakt over het betrekken van bewoners bij de plaatsing van antennes op een gebouw en over het door de operators aan burgemeester en wethouders overleggen van een plaatsingsplan met alle antenne-opstelpunten. Gelet hierop zal deze bepaling vermoedelijk bij apart KB inwerkingtreden.

Artikel 3, eerste lid, onder g, bevat de rest-categorie antenne-installaties. Hieronder vallen onder meer de antennes die worden gebruikt ter uitoefening van het recht op vrijheid van meningsuiting als bedoeld in artikel 10 van het verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (de antennes ten behoeve van particulier en hobbymatig gebruik). Ook antennes van taxicentrales en andere bedrijfsmatige activiteiten vallen binnen deze categorie.

Toelichting opnemen bij artikel 3, derde lid, onder b.

Artikel 3, derde lid, onder b, bevat de categorie antenne-installaties ten behoeve van de C-2000 infrastructuur. Het gaat hier om installaties ten behoeve van de communicatie van de niet-commerciële nood- en hulpverleningsdiensten. Een opstelpunt voor zo'n installatie bestaat veelal uit een betonnen plaat of fundering, een techniekgebouwtje en een hekwerk. Daarbij wordt er een antenedrager met antennes geplaatst. Er zijn geen nadere randvoorwaarden gesteld aan deze opstelpunten en antenne-installaties. Het beleid bij de plaatsing van deze C-2000 antenne-installaties is er overigens wel op gericht dat in overleg met de gemeentelijke- en provinciale overheid aandacht wordt besteed aan een goede ruimtelijke inpassing van de opstelpunten met antenne-installaties.

II. Licht-vergunningplichtige antenne-installaties

Tekst toevoegen aan het tweede lid, onder b, van artikel 5 (huidige b en c schuiven m.i. een plaatsje door en worden vernummerd tot c en d):

b. van het bouwwerk, bedoeld in de aanhef van onderdelen f en g van het eerste lid van dat artikel: de hoogte van de antenedrager, met inbegrip van de antenne, gemeten vanaf de voet niet meer is dan 40 m;

III. Aanpassen artikel 20 BRO

Tekst invoegen in artikel 20, eerste lid, onder d van het BRO (huidige subleden d en e schuiven m.i. een plaatsje door en worden vernummerd tot e en g):

- a. een antenne-installatie in de bebouwde kom, mits de hoogte van de antennedragers, met inbegrip van de antenne, gemeten vanaf de voet niet meer is dan 40 m;**

Toelichting

Deze wijziging van het BRO vloeit voort uit de kabinetsnota Nationaal Antenne Beleid (Kamerstukken II, 2000-2001, 27 561, nrs. 1 en 2). In deze kabinetsnota is onder meer het voornemen opgenomen om antenne-installaties voor mobiele telecommunicatie tot een hoogte van 5 meter, onder nader te stellen randvoorwaarden, bouwvergunningsvrij worden gemaakt. Voor antenne-installaties tot een hoogte van 40 meter is voorzien in een lichte-bouwvergunningsplicht. Voorts is bepaald dat antenne-installaties tot een hoogte van 40 meter welke worden gebouwd in de bebouwde kom onder de werking van artikel 19, lid 3, van de WRO worden gebracht. Met onderhavige wijziging van het BRO wordt hierin voorzien. Voor een definitie van het begrip antenne-installatie kan worden verwezen naar artikel 1 van het Besluit bouwvergunningsvrije en licht-vergunningplichtige bouwwerken en welstandscriteria. Hierin is opgenomen dat onder een antenne-installatie wordt verstaan *een installatie bestaande uit een antenne, antennedragers, bedrading en apparatuur of techniekkast met bijbehorende bevestigingsconstructie*. Het begrip antennedragers is daar nader aangeduid als *een antennemast en/of bevestigingsconstructie waaraan een antenne wordt bevestigd*.